

Sevärdheter i ekoparken

1 Stenbänken vid Öjesjöns strand är ett minne från ekoparksinvigningen. Här kan du slå dig ner och se ut över Öjesjön och förundras över naturens återhämtning efter en stor skogbrand.

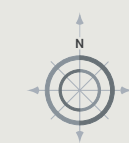
2 Ösjö-Emmas torp. I ett torp, invid Öjesjön, långt bortom allfartsvägen levde Ösjö-Emma sitt strävsamma liv och fostrade ensam sina fem barn. Än idag finns spår av det levnadsöde som utspelade sig på platsen. Det är ett stycke historia som berör och påminner om en tid som idag känns avlägsen men bara är ett sekel bort.

3 Skördaren. Som ett metallskelett avtecknar sig skördaren mot naturen. Skogsmaskinen lämnades på platsen då brandens framfart inte gick att stoppa. Nu får den stå kvar i skogen och vittna om hur elden en gång drog fram i området.

4 Ekoparksleden. Här kan du uppleva naturens återhämtning efter branden. Slingan är 1,2 km lång, men leden är inte trädsäkrad så tänk på att inte gå den när det blåser. Även om det gått en tid sedan branden så kan träd falla då rötterna är försvagade. Leden är tämligen lätt att gå även om terrängen är kuperad, men inte anpassad för rörelsehindrade.

5 Tjärdal. Trätjärar har utvunnits i våra skogar sedan 1300-talet. Idag kan vi se lämningar av tjärdalar som en utskärning i en slänt. Trätjärans storhetstid var under 1800-talet, då den utgjorde en viktig produkt och exportvara i riket. Tjärdalar är precis som kolbottnar, kvarnhjul och dammvallar historiska spår från storbrukens tid då människor använde sig av skogens resurser för sin överlevnad.

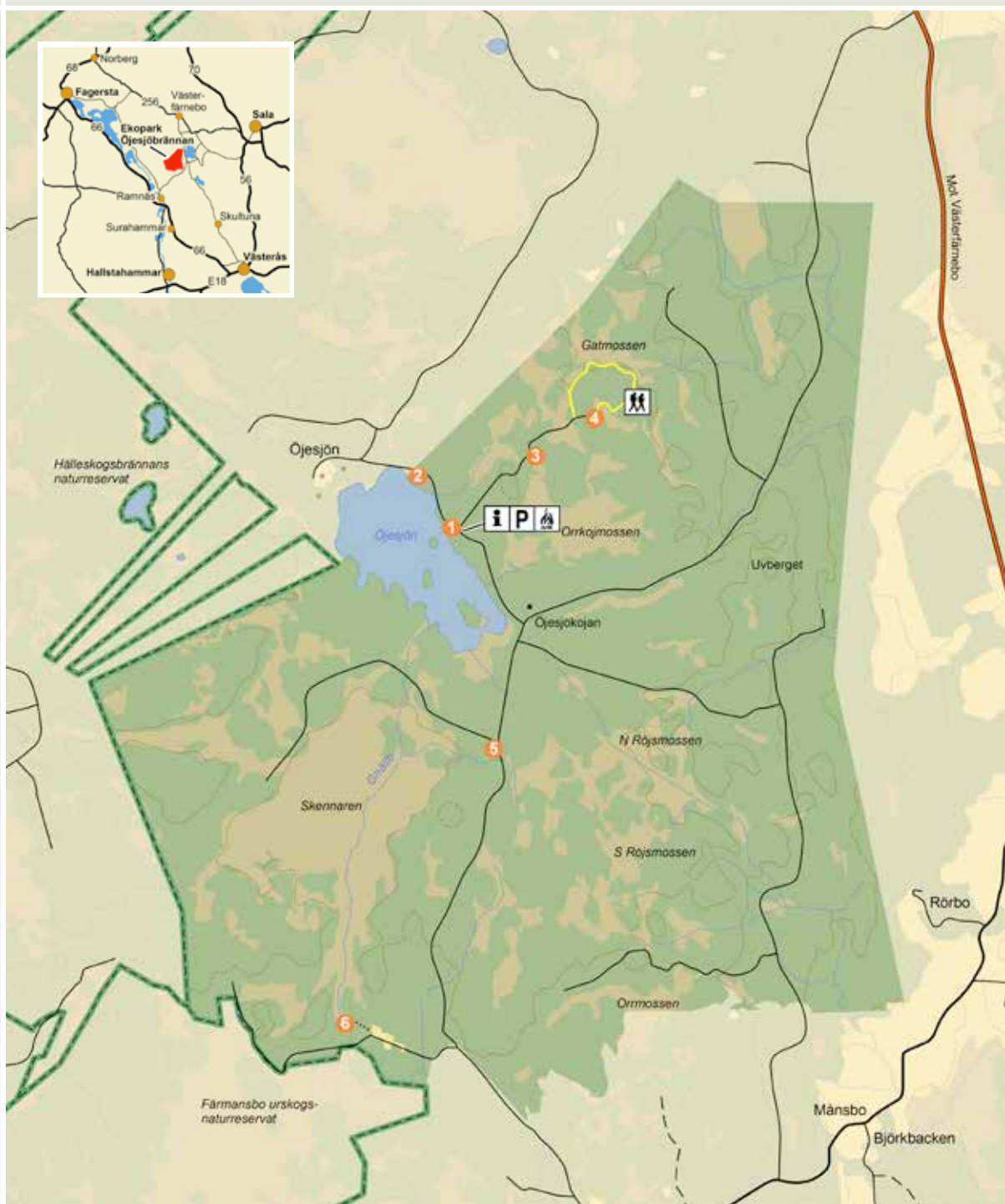
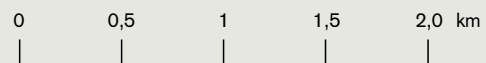
6 Dämmet vid Skennaren. Skennaren är namnet på den stora myr som ligger i ekoparkens sydöstra del. Dammvallarna vid Skennaren vittnar om att man en gång i tiden använde området för vattenkraft. Troligen för att driva kvarnar, smedjor och hyttor som det fanns gott om kring ekoparken.

- Information
- Parkering
- Vandringsled
- Eldstad
- Sevårdhet
- Ekoparksled
- Byggnad
- Större allmän väg
- Allmän väg
- Enskild sämre väg
- Naturreservat
- Stig
- Vatten
- Skog
- Sankmark/myr
- Öppen mark
- Mark utanför ekoparken

© Lantmäteriet.
Ärende nr MS2012/03743.

Ekopark Öjesjöbrännan

Allemansrätten – frihet under ansvar!

Det är en unik förmån som tillåter att vi rör oss fritt i skog och mark så länge vi tar hänsyn till växt- och djurlivet och människors hemfrid. Grundregeln är att *inte störa – inte förstöra*. Enligt allemansrätten får du gärna tälta något dygn, plocka svamp och vilda bär men inte fridlysta växter. Ha alltid släckningsutrustning nära till hands om du ska elda. Tänk på att det ofta är eldningsförbud under sommaren. Mer information om allemansrätten kan du få via Naturvårdsverket på allemansratten.se

Skogen är vår kärnverksamhet

Sveaskog är Sveriges ledande skogsföretag. Vi säljer timmer, massaved och biobränsle. Vi gör också markaffärer och arbetar med jakt, fiske och andra naturupplevelser. Skogen är kärnan för oss och därför driver vi utvecklingen av ny teknik i skogsbruket, nya produkter av skogsråvara och fler sätt att använda skogsmarken. I allt vi gör värnar vi en hållbar utveckling. Vi omsätter cirka 6 miljarder kronor och är omkring 700 anställda. Vi ägs av svenska staten.

För mer information, se sveaskog.se eller kontakta Sveaskogs kundcenter, tel. 0771-787 100.

SVEASKOG

West Studios AB • Foto: Stefan Bleckert, Anders Ekeblad, Stefan Toterud, Stephanie Öjas, Erni/Shutterstock.com och Sveaskog • Tryck: Atta 45 Tryckeri AB • September 2016

Ekopark Öjesjöbrännan

SVEASKOG

Välkommen till Ekopark Öjesjöbrännan och Sveaskog

Bergslagens skogar med en lång historia, präglad av de gamla bergsbruken och järnbrukens storhetstid, är ofta dominerade av barrskogar som har påverkats av människans hand. I Ekopark Öjesjöbrännan har den stora branden, som härjade 2014, skapat en unik miljö där naturen ska få ha sin gång.

Där det tidigare växte en välskött barrskog har naturen skapat nya förutsättningar. Här spirar nu en begynnande lövskog mellan förkolnade, svarta stammar i ett hårt bränt landskap. Här kan man vandra och se hur eldens kraft dragit fram genom skogen och ödelagt det mesta i sin väg. Men också förundras över hur nytt liv myllrar i den döda veden, på marken och lyssna till hackspettarnas knackande i träden. Många brandberoende arter är idag hotade, men här finner de en livsplats att utvecklas på. Sveaskogs förhoppning är att Ekopark Öjesjöbrännan ska bli Sveriges största sammanhängande lövskog med habitat för många hotade arter. En plats där skogen får ha en naturlig utveckling i framtiden.

Branddödad skog

Sveaskogs ekoparker – för naturen och människan

Ekoparkerna är ett av Sveaskogs verktyg för att arbeta med naturvård. Här arbetar vi för att bevara, återskapa och utveckla höga naturvärden. Minst hälften av den produktiva skogsmarken används för naturvård. I de flesta ekoparker bedrivs skogsbruk men det anpassas till områdets natur- och kulturvärden. I en ekopark styr ekologiska värden över ekonomiska, och samtidigt sätts skogens betydelse för friluftslivet och människans välbefinnande i centrum. Sveaskog utvecklar sammanlagt 37 ekoparker runt om i Sverige. När en ekopark invigs så skriver vi och skogsstyrelsen ett naturvårdsavtal som säkrar att natur- och kulturvärdena skyddas på lång sikt. Ekopark Öjesjöbrännan invigdes 2016, två år efter den stora skogsbranden i området.

Ekoparken bevarar och förändrar

Ekoparken sköts enligt en plan för att bevara, utveckla och förstärka skogens värden. Ekopark Öjesjöbrännan har avsatts helt för naturvård. Här sker inga produktionsinriktade åtgärder. Här följer vi naturens återhämtning efter branden med en möjlighet till naturvårdande skötsel för att bevara och skapa ekologiska värden i framtiden. I ekoparken värnas de gamla forn- och kulturlämningarna och det skapas upplevelseskogar i de områden dit branden inte nått.

Den stora skogsbranden 2014

Skogsbranden i Västmanland startade den 31 juli 2014, och utvecklade sig till den största branden i Sverige på över 100 år. Det var en gnista från en markberedare på ett hygge nordväst om Seglingsberg som startade branden. Den spred sig snabbt och ganska snart stod det klart att den inte kunde kontrolleras. Under de kommande dagarna brandhärjades cirka 14 000 hektar skog, varav Sveaskogs ekopark Öjesjöbrännan utgör cirka 1 500 hektar. Tillsammans med de nybildade naturreservaten i området är det cirka 8 000 hektar som har skyddats, där vi kan följa skogens naturliga återhämtning efter branden.

Ett arv från en bruksmiljö

Skogen vid Öjesjön är präglad av den gamla bruksmiljön som finns i området. Välskötta tallskogar som historiskt använts för kolning, vattenkraft och tjärtappning. Minnen från denna storbrukstid finner vi på flera platser i ekoparken. Man kan se de gamla dammvallarna vid myren Skennaren eller lämningar från Ösjö-Emmas torp. Där fostrade hon ensam sina fem barn invid Öjesjöns strand.

Skördaren

En ny skog

De tidigare talldominerade, välskötta skogarna har nu omvandlats till en plats där lövträden skapar nya förutsättningar för djuren, växterna och livet. En ekologisk störning har skapat nytt liv i brandens spår. Död ved myllrar av liv, brandberoende och brandgynnade arter får ett livsrum och i framtiden skapas det habitat för många hotade arter. Svedjenäva och brandnäva, dessa tålmodiga växter. Fröna kan ligga i över hundra år i väntan på en brand. Svedjenävan blommar i tusentals året efter branden. Med vinden kommer även nya frön, mjölkörten (rallarros) skapar rosa fält som vajar i vinden och erbjuder klövviltet en riklig foderkälla. Skiktodynesvamp, som man finner i området, är en brandberoende art som växer på brandskadade björkar. Flera insekter är knutna till svampen, som den sällsynta skiktodynemotten, vars larver lever i svampen. Bland skalbaggar sticker den sotsvarta praktbaggen ut. Den flyger in när skogen fortfarande glöder. Baggen kan känna röklukten på mycket långt avstånd. Väl på plats hittar den en partner och lägger ägg under barken på brandskadade träd.

Sveriges största sammanhängande lövskog

Naturvärdena i ekoparken är idag främst kopplade till brandens påverkan. Brandberoende och brandgynnade arter har här fått en livsmiljö att utvecklas i. Sveaskogs förhoppning är ekoparken ska leverera höga naturvärden även långt in i framtiden. En

lövskog etablerar sig i landskapet och i ekoparken kan vi följa utvecklingen, som förhoppningsvis kommer att skapa Sveriges största sammanhängande lövskog i framtiden.

Upplevelseskogar

Sveaskog värnar om friluftslivet i ekoparken. I de delar av området som inte har brunnit skapas upplevelseskogar där man kan ströva fritt och plocka bär och svamp. Ekoparken erbjuder en unik miljö där man kan se både växt och djurliv på nära håll och få en inblick i naturens krafter. Här glittrar det i Öjesjöns vatten där man kan slå sig ner vid stranden och intill kan man studera spåren efter storbrukstiden och uppleva naturens återhämtning efter branden.

Tabell 1. Skogstyper innan brand, areal		
Skogstyp	Hektar	Procent
Tallskog	913	73 %
Granskog	75	6 %
Lövrisk barrskog	32	3 %
Lövskog	7	1 %
Summa trädbärande skogsmark	1 027	83 %
Kalmark	218	17 %
Totalt	1 245	100 %

Av ekoparkens 1 570 ha är skogsmarken 1 245 ha. Tabellen visar fördelningen av de olika skogstyperna i ekoparken innan branden.

Tabell 2. Bedömning av brandfältets framtida skogstyper (ekologiska målbilder) i ett 50-årsperspektiv, areal		
Framtida skogstyper	Hektar	Procent
Björkskog	669	55 %
Lövblandskog	239	20 %
Tallskog	110	9 %
Granskog	8	1 %
Lövrisk tallskog	7	1 %
Summa skogsmark	1 033	86 %
Lövrisk tallskog (impediment)	174	14 %
Totalt	1 207	100 %

1 033 ha av skogsmarken i ekoparken har brandhärjats. På brandfältet spirar en begynnande lövskog. Tabellen visar bedömning av brandfältets framtida skogstyper (ekologiska målbilder) som man vill uppnå i ett 50-årsperspektiv.

Tabell 3. Ekologiska målbilder i den obrända skogen, areal		
Ekologiska målbilder	Hektar	Procent
Upplevelseskog	67	32 %
Lövnaturskog	49	23 %
Referensskog	46	22 %
Barnnaturskog	39	18 %
Kulturmark	11	5 %
Totalt	212	100 %

I ekoparken finns det 212 ha skogsmark som inte brandhärjats. Vi satsar på rekreation och naturvärden i dessa områden. Tabellen visar ekologiska målbilder för de obrända skogarna i ekoparken.

Tuvull

Skiktodynesvamp

Mjölkört

Död ved

Tretåig hackspett

Ekoparksleden